

CAPITOLUL 3

CONTABILITATEA OPERAȚIILOR DE TREZORERIE

- 3.1. Delimitări și structuri privind activitatea de trezorerie**
- 3.2. Particularitățile evaluării operațiilor de trezorerie**
- 3.3. Investițiile financiare pe termen scurt**
- 3.4. Decontările prin conturile bancare**
- 3.5. Contabilitatea operațiunilor de încasări și plăți în numerar și a altor valori**
- 3.6. Contabilitatea acreditivelor și avansurilor de trezorerie**
- 3.7. Contabilitatea viramentelor interne**
- 3.8. Contabilitatea ajustărilor pentru deprecierea conturilor de trezorerie**

3.1. ***Delimitări și structuri privind activitatea de trezorerie***

Delimitări și structuri privind activitatea de trezorerie

Desfășurarea activității întreprinderilor necesită **resurse de finanțare**, care **nu pot fi asigurate numai pe seama capitalurilor proprii**.

Acestea sunt frecvent completate prin **resurse împrumutate**:

- unele **sunt rambursabile într-un termen mai îndelungat**,
- altele **sunt exigibile pe termen scurt**.

Operațiile de exploatare și cele de investiții/finanțare generează **creanțe ale unității față de terți**, care se vor încasa într-o perioadă mai scurtă ori mai îndelungată.

Indiferent de natura operațiilor care le cauzează și de scadența decontării creanțelor și datoriilor, **încasările și plățile tranzitează obligatoriu trezoreria unității**.

Noțiunea de trezorerie

Continuitatea și eficiența activității desfășurate de o unitate depind, într-o măsură considerabilă, de raporturile stabilite între încasări și plăți.

Explicații pentru noțiunea de TREZORERIE:

- una **restrânsă** - pune semnul egalității între trezorerie și disponibilități;
- alta **extinsă** - include pe lângă disponibilități și titlurile de plasament transformabile în lichidități;
- a treia, apropiată conceptului de **trezorerie netă** - ia în considerare diferența dintre disponibilități și creditele bancare pe termen scurt;
- a patra **extinde** conținutul conceptului de **trezorerie netă** - adaugă la suma disponibilităților, valoarea titlurilor de plasament, iar creditelor bancare pe termen scurt, efectele scontate nescadente și creanțele cedate (refectate în conturi de angajamente în afara bilanțului);
- **în limbajul curent**, trezoreria este percepută ca totalitatea mijloacelor de plată disponibile la nivelul unei entități pentru a face față plăților scadente.

Componente ale trezoreriei întreprinderii

Din punct de vedere contabil, trezoreria reprezintă ansamblul activelor lichide ale unei întreprinderi.

Principalele componente ale trezoreriei întreprinderilor sunt:

investițiile financiare pe termen scurt (titlurile de plasament);

valorile de încasat;

disponibilitățile păstrate în conturile bancare;

creditele bancare pe termen scurt;

numerarul și alte valori gestionate prin casieria unității;

acreditivale;

avansurile de trezorerie.

Contabilitatea trezoreriei trebuie să asigure *evidența existenței și mișcării titlurilor de plasament, disponibilităților în conturi la bănci/casierie, creditelor bancare pe termen scurt și altor valori de trezorerie.*

3.2. Particularitățile evaluării operațiilor de trezorerie

Momentele evaluării operațiilor de trezorerie

La intrarea în evidență - costul de achiziție (prețul de cumpărare sau de răscumpărare) ori la valoarea stabilită potrivit contractelor. Nu se includ în costul de achiziție al titlurilor eventualele cheltuieli accesorii ocazionate de cumpărare (comisioane și cheltuieli similare), acestea fiind înregistrate direct pe cheltuielile perioadei în care intervine achiziția.

La inventariere și prezentarea în bilanț -valoarea de intrare pusă de acord cu rezultatele inventarierii

Cu ocazia **ieșirii din evidență** – valoarea de intrare (titlurile de plasament pot fi evaluate și după una din metodele utilizate la evaluarea ieșirilor de stocuri: FIFO, LIFO, CMP).

3.3. *Investițiile financiare pe termen scurt*

Considerente generale

O unitate poate înregistra la anumite intervale de timp un excedent al mijloacelor bănești, care poate fi păstrat la bănci sau poate fi investit în activitatea altor firme.

Decizia de participare la finanțarea altor întreprinderi poate viza o perioadă mai îndelungată (*imobilizările financiare*) sau **termenul scurt**.

Operațiile de finanțare realizate pe o perioadă de până la un an sunt cunoscute, în literatura de specialitate, sub denumirea de *investiții financiare pe termen scurt sau plasamente de trezorerie*.

Def: *Investițiile financiare pe termen scurt sunt reprezentate prin titluri de valoare negociabile achiziționate pentru a fi revândute în viitorul apropiat la un preț superior costului de cumpărare, în vederea obținerii unor câștiguri financiare.*

Având în vedere că titlurile de plasament se concretizează în acțiuni și obligațiuni achiziționate de la terți, nu este exclusă nici obținerea unor venituri financiare sub formă de dividende și/sau dobânzi.

Caracteristici ale investițiilor financiare pe termen scurt

În categoria investițiilor financiare pe termen scurt sunt incluse și sumele acordate cu împrumut (constituite în depozite bancare) pe termen de până la un an.

Titlurile de plasament prezintă următoarele *trăsături*:

- titlurile din aceeași emisiune au aceeași valoare și oferă deținătorilor drepturi egale;
- sunt titluri negociabile, liber transmisibile;
- pot fi cotate sau nu la bursa de valori.

Contabilitatea titlurilor de plasament se organizează cu ajutorul conturilor din **grupa 50 “Investiții financiare pe termen scurt”**, pe următoarele categorii:

Acțiuni deținute la entități afiliate (501);

Obligațiuni emise și răscumpărate (505);

Obligațiuni (506);

Alte investiții pe termen scurt și creanțe asimilate (508);

Vărsăminte de efectuat pentru investițiile pe termen scurt (509).

Contabilitatea acțiunilor și obligațiunilor deținute la alte entități

În situația în care o entitate deține acțiuni la entitățile afiliate (din cadrul grupului sau din afara grupului), pe termen scurt, evidența în contabilitate a acestora se realizează cu ajutorul contului de activ **501 “Acțiuni deținute la entitățile afiliate”**.

În situația în care valoarea titlurilor achiziționate se achită total sau parțial la un anumit termen, cumpărătorul înregistrează *obligații față de vânzător până la achitarea contravalorii lor*. Aceste obligații sunt evidențiate prin contul de pasiv **509 “Vărsăminte de efectuat pentru investiții pe termen scurt”**.

În plus, unitățile pot achiziționa obligațiuni emise de alte societăți în vederea obținerii de venituri financiare sub formă de dobândă sau din diferența de preț obținută la revânzarea lor. Evidența acestor titluri este asigurată prin contul de activ **506 “Obligațiuni”** care funcționează similar contului 501.

Contabilitatea acțiunilor și obligațiunilor deținute la alte entități

1. Cu ocazia unei emisiuni suplimentare de acțiuni la una din entitățile afiliate (“A”), se subscriu 10.000 titluri la un cost unitar de 5 lei:

1.	$\frac{501/A}{509/A} =$	50.000	50.000
----	-------------------------	--------	--------

2. Se cumpără, cu plata prin virament, la bursă, un pachet de 5.000 obligațiuni la un preț de 2,65 lei/buc, în vederea revânzării ulterioare la un curs superior. Comisionul brokerului 1% din valoarea tranzacției.

2.	$\frac{\%}{506}$	-	13.382,50
	622	13.250,00	
		132,50	

3. Se virează din cont suma datorată societății “A” pentru acțiunile subscrise.

3.	$\frac{509/A}{5121} =$	50.000	50.000
----	------------------------	--------	--------

4. Se încasează în numerar, de la societatea emitentă a obligațiunilor, dobânda anuală cuvenită de 6 % din valoarea lor nominală (2,50 lei/buc.).

$$\text{Dobânda anuală} = \frac{\text{Numar de titluri} \times \text{Valoarea nominala} \times \text{Rata dobanzii}}{100} = \frac{5.000 \times 2,50 \times 6}{100} = 750 \text{ lei}$$

4.	$\frac{5311}{762} =$	750	750
----	----------------------	-----	-----

Contabilitatea acțiunilor și obligațiunilor deținute la alte entități

5. Se achiziționează de la o altă societate ("X"), cu plata prin virament, 10.000 acțiuni la un cost unitar de 3 lei.

5.	501/X = 5121	30.000	30.000
----	--------------	--------	--------

6. Se vând 8.000 din acțiunile achiziționate de la societatea "A" la un preț de 5,2 lei/buc. Încasarea contravalorii lor se va realiza în termen de 10 zile de la vânzare.

6.	461 = % 501/A 7642	41.600	= 40.000 1.600
----	--------------------------	--------	----------------------

7. Se încasează în numerar dividendele cuvenite pentru deținerea celor 10.000 acțiuni "X"; dividendul net 0,1 lei/acțiune.

7.	5311 = 762	1.000	1.000
----	------------	-------	-------

8. Se încasează contravaloarea celor 8.000 acțiuni "A", vândute anterior, prin virament.

8.	5121 = 461	41.600	41.600
----	------------	--------	--------

9. Se vând acțiunile deținute de la societatea "X" la un preț de 2,85 lei/buc. Încasarea contravalorii lor are loc prin bancă.

9.	= 501/X	-	30.000
	5121	28.500	
	6642	1.500	

Contabilitatea obligațiunilor emise și răscumpărate

***Obligațiunile proprii** - titluri de capital care au fost emise în scopul atragerii de resurse de finanțare pe termen lung de la terți.*

Potrivit obligațiilor asumate prin prospectul de emisiune, *aceste titluri trebuie răscumpărate și anulate la scadență.*

Deși aceasta este regula generală, nu este exclusă răscumpărarea obligațiunilor înainte de scadență, fie în scopul anulării, fie pentru revânzare.

În ambele cazuri **motivațiile sunt de ordin financiar:**

- anularea urmărește reducerea efortului cu plata dobânzilor până la scadența rambursării împrumutului;
- revânzarea urmărește fructificarea unei conjuncturi favorabile din momentul cedării.

Contabilitatea obligațiunilor răscumpărate se realizează cu ajutorul contului de activ 505 **“Obligațiuni emise și răscumpărate”**.

1. La scadența rambursării împrumutului obligatar se răscumpără, cu plata în numerar, 50.000 obligațiuni la nivelul valorii de rambursare (2 lei/buc):

1	$\frac{505}{2} = 252,5$	100.000	100.000
---	-------------------------	---------	---------

2. Obligațiunile răscumpărate se anulează:

2	$\frac{1618}{2} = 809$	100.000	100.000
---	------------------------	---------	---------

Contabilitatea altor investiții financiare pe termen scurt și a creanțelor asimilate

O unitate poate achiziționa de la terți, în vederea deținerii pe termen scurt, și alte titluri de plasament decât acțiuni și obligațiuni, cum sunt: *titluri de stat, certificate de investitor, certificate de trezorerie*.

De asemenea, pot fi constituite depozite pe termen scurt, în lei și în valută, la bănci sau pot fi acordate împrumuturi pe termen scurt altor unități.

Pentru evidența operațiunilor menționate intervine contul de activ **508 “Alte investiții pe termen scurt și creanțe asimilate”**.

Pentru evidența separată a dobânzilor aferente investițiilor pe termen scurt și creanțelor asimilate, contul **508 “Alte investiții financiare pe termen scurt și creanțe asimilate”** se dezvoltă pe două conturi sintetice de gradul II:

- 5081 “*Alte titluri de plasament*”;
- 5088 “*Dobânzi la obligațiuni și titluri de plasament*”.

3.4. Decontările prin conturile bancare

Considerente generale

Activitatea desfășurată de entități generează *relații de decontare* cu terții, care se concretizează în operații de încasări și plăți.

Din punct de vedere practic, decontările cu terții se pot realiza prin casieria unității (cu numerar) sau prin conturile bancare (prin virament).

Operațiile de încasări și plăți fără numerar dețin ponderea cea mai însemnată în cadrul decontărilor cu terții.

Prin conturile bancare se desfășoară o gamă diversă de operațiuni, referitoare la:

- *valorile de încasat,*
- *disponibilitățile în lei și în valută,*
- *creditele bancare pe termen scurt,*
- *dobânzile aferente disponibilităților aflate în conturi și creditelor primite.*

Valori de încasat

Valorile de încasat sunt reprezentate prin *titlurile de valoare care pot fi transformate de beneficiarul lor în lichidități prin depunere la bancă*.

Sunt incluse în această categorie cecurile și efectele comerciale primite de la clienți.

Contabilitatea cecurilor și efectelor comerciale primite de la clienți se realizează cu ajutorul contului de activ 511 “**Valori de încasat**”.

Pentru a asigura evidența separată a cecurilor și a efectelor comerciale primite de la clienți, respectiv a celor depuse spre scontare, contul 511 se dezvoltă pe următoarele conturi sintetice de gradul II:

- 5112 “*Cecuri de încasat*”;
- 5113 “*Efecte de încasat*”;
- 5114 “*Efecte remise spre scontare*”.

Valori de încasat

1. Se facturează unui client o lucrare de reparație în valoare de 50.000 lei cu TVA de 19%:

1.	4111	=	%	59.500	-
			704		50.000
			4427		9.500

2. Pentru creanța față de client se primește de la acesta un cec:

2.	5112 "Cecuri de încasat"	=	4111	59.500	59.500
----	--------------------------	---	------	--------	--------

3. Se livrează unui beneficiar un lot de produse finite facturate la 200.000 lei cu TVA de 38.000 lei:

3.	4111	=	%	238.000	
			7015		200.000
			4427		38.000

4. Pentru creanța față de client se acceptă decontarea printr-un efect de comerț cu scadența peste 60 de zile:

4.	413	=	4111	238.000	238.000
----	-----	---	------	---------	---------

5. Se depune la bancă și se încasează cecul primit de la client în valoare de 60.000 lei:

5.	5121	=	5112	59.500	59.500
----	------	---	------	--------	--------

6. Se primește efectul comercial de la beneficiarul produselor finite în valoare de 238.000 lei:

6.	5113	=	413	238.000	238.000
----	------	---	-----	---------	---------

Valori de încasat

7. Efectul comercial primit de la client se valorifică astfel:

a) – se cedează unui furnizor de materii prime față de care unitatea are o datorie de 310.000 lei (inclusiv TVA), diferența achitându-se din cont:

7a.	401 = %	310.000	-
	5113		238.000
	5121		72.000

b) – se depune la bancă spre scontare cu 45 de zile înainte de scadență și se încasează valoarea netă a efectului, la o taxă a scontului de 6% pe an:

$$\text{Scont reținut} = \frac{\text{Val. efect} \times \text{Taxa scont} \times \text{Nr. de zile pana la scadenta}}{100 \times 360} = \frac{238.000 \times 6 \times 45}{100 \times 360} = 1.785 \text{ lei}$$

7b.	5114 = 5113	238.000	238.000
	Depunerea efectului spre scontare		
	% = 5114	-	238.000
	5121	236.215	
	667	1.785	
	Încasarea contravalorii efectului comercial scontat mai puțin scontul reținut de bancă		

Observație: Concomitent cu scontarea efectului comercial, valoarea acestuia se înregistrează în contul extrapatrimonial 8037 “Efecte scontate neajunse la scadență” unde va rămâne reflectat până la scadență:

D	8037	C
	238.000	

Valori de încasat

c) – se așteaptă scadența; se depune la bancă și se încasează efectul comercial scadent:

7c.	$\frac{5121}{5113}$	$\frac{238.000}{238.000}$
-----	---------------------	---------------------------

Observație: Pentru varianta 7b. (efectul comercial a fost scontat înainte de scadență) efectul de comerț scadent este înregistrat în creditul contului 8037 “Efecte scontate neajunse la scadență”:

D	8037	C
		238.000

Conturi curente și dobânzi aferente

Cea mai mare parte din disponibilitățile unei unități nu sunt păstrate la sediul acestora (în casieria unității), ci în conturi curente deschise la bănci.

Mai mult, majoritatea operațiilor de încasări și plăți se derulează prin intermediul conturilor bancare.

BNR impune unităților *derularea prin bancă* a operațiilor de decontare peste o anumită sumă și limitarea numerarului păstrat în casierie (motive):

securitatea numerarului pe timpul păstrării,

securitatea numerarului pe timpul transportului și decontării,

reducerea cheltuielilor ocazionate de decontare (mai ales atunci când sediile plătitorului și ale beneficiarului sunt situate în localități diferite),

reducerea masei monetare aflată în circulație;

un mai bun control al provenienței și destinației banilor.

Conturi curente și dobânzi aferente

Operațiile de decontare prin virament constau în transferarea unei sume din contul plătitorului (debitorului) deschis la bancă în contul beneficiarului (creditorului), deschis la aceeași bancă sau la alta.

Regula generală este că plățile se efectuează în limita lichidităților existente.

Băncile pot accepta să efectueze plăți și peste nivelul disponibilităților, în limita unui plafon, situație în care unitatea beneficiară primește un *credit de trezorerie* (credit în cont descoperit sau credit în contul curent).

Contabilitatea operațiilor de încasări și plăți efectuate prin bancă se realizează cu ajutorul contului bifuncțional **512 “Conturi curente la bănci”**, care se dezvoltă pe următoarele conturi sintetice de gradul II:

- 5121 “Conturi la bănci în lei”;
- 5124 “Conturi la bănci în valută”;
- 5125 “Sume în curs de decontare”.

Conturi curente și dobânzi aferente

Contul **5125** este rezervat pentru a reflecta, în baza documentelor justificative primite de unitate, *sumele virate sau depuse la bănci ori prin mandat poștal, care n-au apărut încă în extrasele de cont.*

Contabilitatea analitică a decontărilor efectuate prin conturile curente se dezvoltă în analitic pe fiecare bancă. În cazul decontărilor în valută evidența analitică trebuie realizată pe fiecare valută în parte.

Pentru disponibilitățile păstrate în conturi la bănci, unitățile *primesc dobânda la vedere* practică de bancă, care se reflectă ca un venit financiar.

Dacă unitatea a beneficiat în cursul perioadei de credite de trezorerie, pentru perioada de creditare, *va datora băncii dobândă*, reprezentând o cheltuială financiară.

Evidența lor se asigură prin contul bifuncțional 518 “Dobânzi”, dezvoltat pe două conturi sintetice de gradul II:

- **5186 “Dobânzi de plătit”**, cont de pasiv.
- **5187 “Dobânzi de încasat”**, cont de activ.

Credite bancare pe termen scurt

Pentru completarea unor nevoi de finanțare temporare (în lei sau în valută), unitățile pot apela la credite bancare pe termen scurt.

Acestea sunt *resurse străine* alocate de bancă pe o perioadă de până la un an, sunt purtătoare de dobândă și sunt folosite pentru finanțarea activității de exploatare a întreprinderilor.

Se diferențiază de creditele bancare primite pe termen lung *prin scadența rambursării*, dar și *prin destinația pe care sunt utilizate de unitatea finanțată (activitatea de investiții)*.

Se deosebesc și de creditele de trezorerie (care sunt folosite tot pentru finanțarea activității de exploatare) prin:

- *scadența mai mare a rambursării lor;*
- *existența unui contract de împrumut între cele două părți (bancă și unitate)*
- *și reflectarea distinctă în contabilitate.*

Credite bancare pe termen scurt

Pentru evidența separată a creditelor bancare pe termen scurt primite de la bancă, contul de pasiv **519** se dezvoltă pe următoarele conturi sintetice de gradul II:

- 5191 "Credite bancare pe termen scurt";

- 5192 "Credite bancare pe termen scurt nerambursate la scadență";

- 5193 "Credite externe guvernamentale";

- 5194 "Credite externe garantate de stat";

- 5195 "Credite externe garantate de bănci";

- 5196 "Credite de la trezoreria statului";

- 5197 "Credite interne garantate de stat";

- 5198 "Dobânzi aferente creditelor bancare pe termen scurt".

Credite bancare pe termen scurt

Pe 15.11 exercițiul curent se contractează de la bancă un credit de 30.000 USD pe o perioadă de 45 de zile cu o dobândă de 6% pe an. Evoluția cursului în lei al dolarului se prezintă astfel:

- -15.11 – 4,40 lei/ USD;
- -30.11 – 4,39 lei/ USD;
- -31.12 – 4,43 lei/ USD;

1) Primirea creditului.

1.	$\frac{5124}{30.000 \text{ USD} \times 4,40 \text{ lei/ USD}} = \frac{5191}{132.000 \text{ lei}}$
----	---

132.000

132.000

2) Dobânda datorată la sfârșitul lunii noiembrie.

$$\text{Dobânda} = \frac{\text{Valoare credit} \times \text{Rata dobanzii} \times \text{Numar de zile}}{100 \times 360} = \frac{30.000 \times 6 \times 15}{100 \times 360} = 75 \text{ USD}$$

2.	$\frac{666}{75 \text{ USD} \times 4,39 \text{ lei/ USD}} = \frac{5198}{329,25 \text{ lei}}$
----	---

329,25

329,25

Credite bancare pe termen scurt

3) Actualizarea valorii creditului la nivelul cursului de la 30.11.

- -valoare credit la curs primire: $30.000 \text{ USD} \times 4,40 \text{ lei/ USD} = 132.000 \text{ lei};$
- -valoare credit la curs 30.11: $30.000 \text{ USD} \times 4,39 \text{ lei/ USD} = \underline{131.700 \text{ lei}};$
- Diferență de curs valutar favorabilă: 300 lei.

3.	$\frac{5191}{7651}$	$= \frac{7651}{7651}$
----	---------------------	-----------------------

300	300
-----	-----

4. Dobânda datorată la sfârșitul lunii decembrie.

$$\text{Dobânda} = \frac{\text{Valoare credit} \times \text{Rata dobanzii} \times \text{Numar de zile}}{100 \times 360} = \frac{30.000 \times 6 \times 31}{100 \times 360} = 155 \text{ USD}$$

$$\text{Dobanda} = 155 \text{ USD} \times 4.39 \text{ lei/USD} = 680.45 \text{ lei}$$

- Rambursarea creditului și plata dobânzii.
- Actualizarea valorii creditului și a dobanzii aferente lunii noiembrie, la data de 31.12:

- -valoare credit la curs 30.11: $30.000 \text{ USD} \times 4,39 \text{ lei/ USD} = 131.700 \text{ lei};$
- -valoare credit la curs închidere: $30.000 \text{ USD} \times 4,43 \text{ lei/ USD} = \underline{132.900 \text{ lei}};$
- Diferență de curs valutar nefavorabilă: 1.200 lei.

Credite bancare pe termen scurt

- ▶ -valoare dobanda la curs 30.11: $75 \text{ USD} \times 4,39 \text{ lei/ USD} = 329,25 \text{ lei};$
- ▶ -valoare credit la curs închidere: $75 \text{ USD} \times 4,43 \text{ lei/ USD} = \underline{332,25 \text{ lei}};$
- ▶ Diferență de curs valutar nefavorabilă: $3,00 \text{ lei}.$

4.	% = 5124	-	133.915,70
	5191	131.700,00	
	5198	332,25	
	666	680,45	
	6651	1203,00	

3.5. Contabilitatea operațiunilor de încasări și plăți în numerar și a altor valori

3.5.1. Contabilitatea decontărilor în numerar

3.5.2. Contabilitatea altor valori păstrate în casierie

Considerente generale

Încasările și plățile în numerar dețin o pondere mai redusă în totalul decontărilor, comparativ cu cele fără numerar.

Încasările pot proveni:

din vânzarea produselor proprii sau a mărfurilor,

din lichidarea unor debitori,

din ridicări de numerar de la bancă,

din aport de capital etc.

Plățile se efectuează:

pentru achitarea drepturilor de personal,

pentru avansuri spre decontare,

pentru cumpărări de bunuri,

pentru depuneri de numerar la bancă etc.

Considerente generale

Sumele în numerar, în lei și valută, de care dispune o entitate sunt păstrate în casieria unității și *se gestionează distinct*, cu respectarea prevederilor legale.

Toate operațiunile de casă se înscriu de către casier în **Registrul de casă (zilnic)**, care constituie evidența operativă pentru asemenea mișcări de valori.

În casieria unității mai pot fi păstrate și alte valori (*timbre fiscale și poștale, bilete de tratament, tichete de călătorie, bonuri de masă* etc.), care se asimilează decontărilor în numerar.

Contabilitatea numerarului din casierie și a altor valori se realizează prin intermediul conturilor de activ din grupa **53 “Casa”**.

Decontări în numerar

Entitățile efectuează, de obicei, *operații de încasări și plăți cu numerar în moneda națională*.

De asemenea, unitățile pot efectua, în condițiile legislației în vigoare, *încasări și plăți prin casierie în valută*:

- Pentru fiecare fel de valută din casierie se conduce câte **un registru de casă separat**;
- Relațiile dintre valută și moneda națională, precum și diferențele de curs valutar care *apar în timpul și la sfârșitul fiecărei luni*, se calculează și se regularizează la fel ca cele privind disponibilitățile în valută păstrate în conturi la bănci.

Contabilitatea sintetică a operațiunilor de decontări în numerar se realizează cu ajutorul contului *de activ* **531 “Casa”**, care funcționează prin intermediul conturilor sintetice de grad II:

- 5311 “Casa în lei”;

- 5314 “Casa în valută”.

Alte valori

În categoria “alte valori” sunt incluse:

- *timbrele fiscale și poștale,*
- *biletele de tratament și odihnă,*
- *tichetele și biletele de călătorie,*
- *bonurile valorice pentru carburanți,*
- *tichetele de masă și altele similare.*

Existența și mișcarea acestor valori prin casieriile entităților sunt evidențiate cu ajutorul contului de activ **532 “Alte valori”**, care se dezvoltă pe conturi sintetice de grad II astfel:

- - **5321 “Timbre fiscale și poștale”;**
- - **5322 “Bilete de tratament și odihnă”;**
- - **5323 “Tichete și bilete de călătorie”;**
- - **5328 “Alte valori”.**

3.6. Contabilitatea acreditivelor și avansurilor de trezorerie

3.6.1. Reflectarea în contabilitate a operațiunilor privind acreditivele

3.6.2. Contabilitatea avansurilor de trezorerie

Acreditivale

Decontările cu terții pot fi intermediare și de acreditive sau avansuri de trezorerie.

Furnizorii au posibilitatea să ceară cumpărătorilor să le asigure anticipat sumele necesare efectuării plăților, prin deschiderea de acreditive (mai ales în decontările internaționale).

Acreditivul reprezintă disponibilitățile bănești ale cumpărătorului, virate într-un cont distinct la dispoziția furnizorului și destinate achitării obligațiilor față de acesta, pe măsura livrării mărfurilor, executării lucrărilor sau prestării serviciilor.

Deschiderea acreditivului se comunică băncii furnizorului prin intermediul băncii cumpărătorului.

În vederea încasării sumelor cuvenite din acreditiv, **furnizorul are obligația prezentării la banca sa a documentelor din care să rezulte îndeplinirea condițiilor de livrare a bunurilor sau de prestare a serviciilor**.

Acreditiv

Contabilitatea sintetică a acreditivelor deschise la bănci se realizează prin contul *de activ* **541 “Acreditiv”**, care se descompune în două conturi sintetice de gradul II, și anume:

- **5411 “Acreditiv în lei”**;

- **5414 “Acreditiv în valută”**.

Contul de activ **5411 “Acreditiv în lei”** ține evidența acreditivelor în moneda națională deschise la bănci pentru efectuarea de plăți în favoarea terților.

Evidența acreditivelor în valută deschise de firmele plătitoare la bănci se realizează prin intermediul contului de activ **5414 “Acreditiv în valută”**.

1. Deschiderea de acreditiv la bănci în favoarea furnizorilor:

1a	581 = 5121	40.000	40.000
	și	40.000	40.000
	5411 = 581		
	Înregistrat deschiderea acreditivului în lei pe seama disponibilităților din contul de la bancă		
1b	581 = 5124	160.000	160.000
	și	160.000	160.000
	5414 = 581		
	Înregistrat deschiderea acreditivului în valută pe seama disponibilităților în valută din contul de la bancă (50.000USD, la cursul de 3,20 lei/USD, adică 160.000 lei)		

2. Plata furnizorilor din acreditivul deschis în lei:

2	404 = 5411	40.000	40.000
---	------------	--------	--------

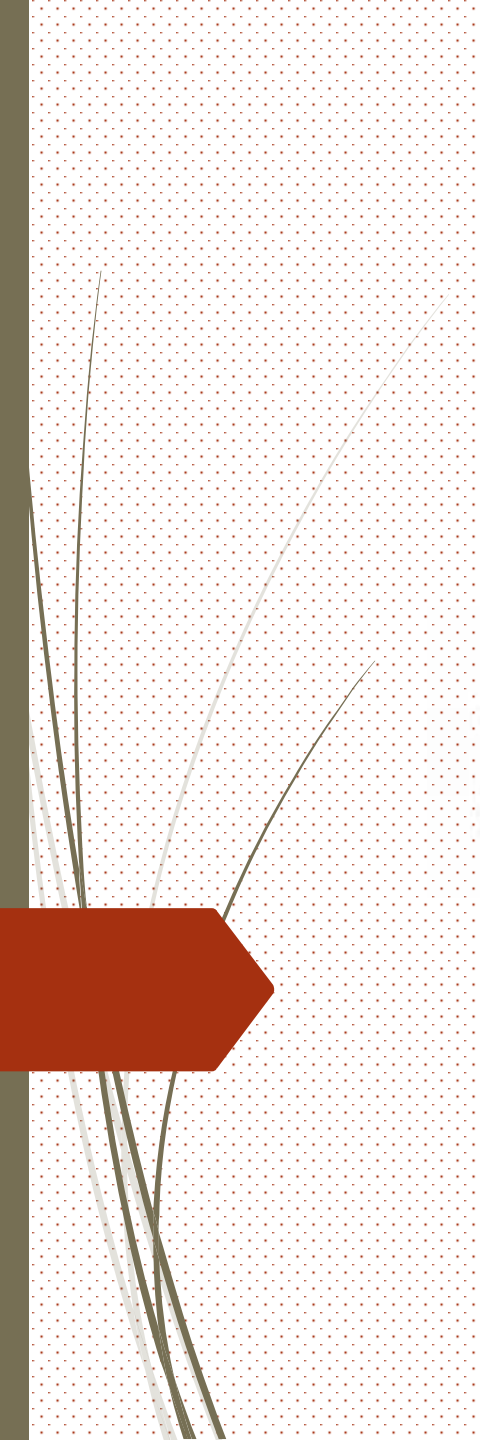
Avansuri de trezorerie

Sumele în numerar puse la dispoziția administratorilor sau altor categorii de persoane din unitate, în vederea efectuării unor plăți în favoarea întreprinderii, se evidențiază în contabilitate prin intermediul contului de activ 542 “Avansuri de trezorerie”.

Destinația acestor sume poate fi:

- *plata aprovizionărilor cu materiale și alte bunuri de valori mai mici;*
- *efectuarea de cheltuieli de reclamă, protocol sau publicitate;*
- *achitarea cheltuielilor de transport, deplasări sau transferări;*
- *plata serviciilor poștale sau taxelor de telecomunicații etc.*

Asemenea avansuri de trezorerie pot fi acordate în lei și în valută, în ultima situație înregistrându-se *diferențe favorabile sau nefavorabile de curs valutar*.

3.7. Contabilitatea viramentelor interne

Viramente interne

Mijloacele de trezorerie ale agenților economici pot face obiectul unor *transferuri între conturile lor de gestionare (între conturile de disponibilități deschise la bănci diferite sau între conturile bancare și casieria unității).*

Există posibilitatea ca sumele ieșite *dintr-un cont sursă* să nu apară concomitent în documentele care să justifice înregistrarea lor în același timp, *într-un cont destinație.*

Pentru a oferi posibilitatea evidențierii unor asemenea operațiuni în mod distinct și separat în mai multe registre, s-a introdus un cont ajutător, de așteptare, 581 “**Viramente interne**”, cu ajutorul căruia se înregistrează transferul de disponibilități bănești între conturile de trezorerie.

3.8. Contabilitatea ajustărilor pentru deprecieria conturilor de trezorerie

Ajustări pentru depreciere

Pentru elementele de trezorerie se pot constitui *ajustări pentru depreciere* când la inventarierea de la sfârșitul exercițiului valoarea lor de utilitate (de inventar, de piață) este inferioară valorii de intrare (de achiziție, de cumpărare) a acestora.

Mecanismul ajustărilor pentru deprecierea trezoreriei este similar stocurilor și creanțelor...

Asemenea ajustări fac obiectul conturilor sintetice de pasiv (rectificative):

- *591 “Ajustări pentru deprecierea investițiilor financiare la societăți din cadrul grupului”;*
- *592 “Ajustări pentru deprecierea acțiunilor proprii”;*
- *593 “Ajustări pentru deprecierea acțiunilor”;*
- *595 “Ajustări pentru deprecierea obligațiunilor emise și răscumpărate”;*
- *596 “Ajustări pentru deprecierea obligațiunilor”;*
- *598 “Ajustări pentru deprecierea altor investiții financiare și creanțe asimilate”.*

Funcțiunea:

6864=59X și 59X=7864